

Učiteljski pravnik.

—Š Povračilo potnih stroškov pri službenih potovanjih. Glavna kontrola je po vprašanju neke krajevne (mestne) kontrole odločila v obliki seji dne 7. septembra 1928 (odlok br. 68.539/28 od 15. IX. 1928), da državnemu uslužbencu pripade povračilo, predvideno v toč. 14. in 18. uredbi D. R. broj 96.000/20 (to je: dovoznina in odvoznina ter donos ozir. odnos prtljage) tudi kadar po službeni potrebi potuje z državnim poštanim avtomobilom, ki ima stalno določene postaje in vozi po stalno, z voznim redom določeni prog. V takih slučajih gre torej službeno potujočemu državnemu uslužbencu poleg povračila vozne cene z državnim avtomobilom še povračilo za dovoz ozir. odvoz z izvožkom od bivališča uslužbenčevega (stanovanja, prenočišča, hotela itd.) do avtomobilske postaje in obratno, ter povračilo stroškov za vnos in iznos prtljage v avtomobil, oboje seveda po postavkah v že zgoraj navedeni uredbi o povračilu potnih in selitvenih stroškov. — S to odločbo se je ugodilo dolgoletni zahtevi uradništva, ki je po službi prisiljeno, da čisto potuje. V pokrajini, kjer je razvit avtomobilski promet z državnimi poštanim avtomobili, je dobil potujoči uradnik doslej povrnjene samo dejanske izdatke za prevoz z avtomobilom, ki ne pozna raznih razredov, ki bi se razločevali po cenah. Znano je pa, da z današnjimi dnevnimi cenami na potovanju ni mogoče izhajati in da je uradnik na potovanju kril primanjkljaj iz prištedenih razlik med višjim in nižjim razredom na železnici, s pristojbin za dovoze z izvožkom, ki ga ni uporabljal, potem pa tudi s prištedeno pristojbino za prenos prtljage. Doslej se to dvoje v slučaju potovanja z državnim poštanim avtomobilom ni priznavalo. Dokler se vprašanje potnih pristojbin konkretno ne uredi, kakor to zahtevajo današnje razmere, je tudi to malenkostno korekturo v prid uradništva treba toplo pozdraviti. — L. A. — (»Naš Glas«).

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužujte se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potom korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krogom znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg št. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

— KONJSKO UČIT. DRUŠTVO zboruje v soboto, dne 24. novembra t. l. ob 11. uri v Konjicah z običajnim dnevnim redom.

— PTUJSKO UČIT. DRUŠTVO bo zborovalo dne 3. decembra, v ponedeljek, v zgornji dvorani Narodnega doma v Ptuj točno ob 10. uri. Dnevni red: 1. Proslava desetletnice našega ujedinjenja. 2. Tolstoj. 3. Poročilo o izobraževalnem tečaju učiteljskega v Ljubljani. Poročilo tovarišica Mervičeva. 4. Slučajnosti. Zborovanje se boode radi obširnega programa točno začelo. Referent za izobraževalne krožke tov. Jančič naproša sklicatelje krožkov, da mu sigurno določijo to temo novemberskih krožkov ter število navzočih pri krožkih, pred zborovanjem. Takoj po otvoritvi zborovanja se bo vršila evidenca članov. Odbor.

Poročila:

— KONJSKO UČIT. DRUŠTVO je imelo svoj redni letni občni zbor ne 20. oktobra 1928 v Konjicah.

Situacijsko poročilo. Učiteljstva v okraju je 64, članstva 64, navzočih 51 = 80%.

Tov. predsednik je pozdravil navzoče, zlasti novo pristopivše člane.

Tajniško poročilo. Izobraževalno delo društva se koncentriralo v samoizobraževalnih krožkih. Krožkovih sestankov je bilo 8. Ob ravnanju se je o liberalizmu, sociologiji, delovni šoli ter se razgovarjalo o drugih pedagoških vprašanjih. Zborovanj je bilo 5. Na dnevnem redu so bila sledeča predavanja: Iglar — Delovna šola; Kobal — Samoizobražba; Berce — Glavni vzroki neuspeha v srednji šoli; Pirnik — Šolstvo v Rusiji.

Iz blagajniškega poročila, katero je podala tov. Ruža David, je razvidno sledeče stanje: društveno imetje znaša 15.433,05 Din, stroškov je bilo 13.433,05 Din, imovina društva je 1799 Din.

Poročilo o pokrajinski skupščini je podal tov. Berce, ki sta jo deloma dopolnila še tov. Kržič in Unverdorben. Glede sestankov učiteljskega se je po sklepu pokrajinske skupščine v Celju sklenilo, da zboruje društvo petkrat in krožki petkrat na leto. — Ker se učiteljskemu ob vsaki priliki odteguje od plače, se članstvo protivi prispevku za Dački dom v Beogradu.

O državni skupščini je poročal tovariš Berce. Skupščina je bila skróčena radi Radičeve smrti, izglasoval se je samo proračun. Poročilo o tem kongresu je prinesel »Učiteljski Tovariš«. Članstvo je vzelo z obžalovanjem na znanje, da se predlogi prejmejo vsi per aklamacionem »prima ses«. Naj poverjenišvo napravi korake, da se to odpravi in se sklepi oziroma predlogi temeljiteje obravnavajo in upoštevajo.

Volitve so izpadle sledeče: Predsednik Berce Alojzij; podpredsednik Schell Hinko; tajnik Mravljak Karel; blagajničarka David Ruža; odborniki Brglez Franc in Fridl Franc. — Namestniki odbornikov: Pavlič Ivan, Dobnik Leon, Režabek Marijana.

Za pregledovalce računov so se izvolili: Kržič Jelisa in Jereb Antonija.

V društveno razsodišče so se izvolili: Schell Hinko, Brglez Franc, Rott Leopoldina in Režabek Marijana.

Članarina za leto 1928/29. se določi na 170 Din, t. j. 17 Din in enkrat 10 Din za rezervni sklad. Upravitelj naj vsakega prvega v mesecu pobere članarino ter jo pošljejo potom poštne položnice za vsak mesec naprej.

Predlogi in resolucije. 1. Poverjenišvo UJU v Ljubljani deluj na to, da se učitelje (ice) volonterje(ke) čimprej redno nastavi. Službena doba volont. se naj vstjeje v napredovanje in pokojnino ter se jim naj izplačajo tudi vsi prejemi od prvega dne nastopa službe. Sledeje je lahko mogoče zlasti tam, kjer so bila kreirana mesta nezasedena vsled premostitve, ostavke itd.

2. Društvo najodločneje protestira proti javnemu blatenju učiteljstva v časopisih, ker se s tem krati avtoriteta učiteljstva. Eventualne pregreške proti disciplinskim pravilom naj se obravnava pri pristojnih oblastih. Ugotovilo se je, da nekatero časopisje namenoma blati učiteljstvo. Poznejši preklici nimajo nobene vrednosti, kar je enkrat napisano, to ostane.

3. Ker tukajšnje učiteljstvo od nabavljakega saveza nima nikakršnih dobrot, naj poverjenišvo UJU v Ljubljani izposluje, da se nam odtegnjeni denar vrne, odredba pa ukine.

4. Poverjenišvo UJU v Ljubljani naj ukrene, da se krivica, ki se godi absolventom (injam) meščanskih šol glede sprejetja v učiteljske popravi. Ukine, naj se ministrski odlok, ki zahteva za sprejetje v učiteljske vsaj prav dober uspeh, dočim iz gimnazije ali realke oziroma realne gimnazije zadostuje dober ali celo zadosten uspeh.

5. Učiteljstvo protestira proti krivicam, ki se gode učiteljem rezervnim oficirjem glede prejemkov, kadar so poklicani k orožnim vajam. — Dočim dobe privatni uradniki rezervni oficirji izplačan ves znesek mesečne plače, dobi učitelj rezervni oficir le difference. Največja krivica se v tem oziru godi poročenim učiteljem, ki imajo družino. Plača že oficirju komaj zadošča, dočim žena in otroci ne dobe nič. Poverjenišvo UJU deluj na to, da se pri vojnem ministertvu ta krivica odpravi.

Prihodnje zborovanje bo 15. decembra 1928 v Konjicah.

— UČIT. DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENSKE BISTRICE. Občni zbor se je vršil dne 20. oktobra 1928 v Slov. Bistrici ob 10. uri dopoldne.

I. Situacijsko poročilo: Učiteljstva v okraju 58, članstva 57, navzočih 39, t. j. 68,4%.

Tov. podpredsednik O. Feigel otvoril zborovanje, pozdravi navzoče ter poroča, da namestuje danes odlišega predsednika tov. Planerja, kateri je bil premeščen v St. Pavel v Savinjski dolini. Imenovani se je poslovil pismeno od tukajšnjega društva, koje pismo se je na občnem zboru prečitalo. Kot svojemu dolgoletnemu članu odborniku in predsedniku mu društvo želi mnogo uspeha in zadovoljstva na novem mestu. — Nato se prečita zapisnik zadnjega zborovanja, kateri se od društva odobri.

Prečitajo se došli dopisi. Nato podasta delegata pokrajinske in državne skupščine svoja poročila, koja se vzame na znanje.

Tajniško poročilo od zadnjega občnega zbora poda tovariš M. Tajnik. Iz istega je razvidno, da je preteklo poslovno leto društvo zborovalo trikrat, udeležba na vseh zborovanjih je bila poprečno 90%, kar znači, da se članstvo zaveda pomena naše organizacije. Predavanja so bila na zborovanjih 3. Vsi trije krožki so redno delovali. Razen enega tovariša je bilo vse učiteljstvo tukajšnjega okraja včlanjeno v UJU.

Blagajniško poročilo poda tovariš Janžekovič, koji poroča, da računov ni mogel zaključiti, ker se niso vsi člani storili svoje dolžnosti in poravnali članarino. Apelira na upravitelje, da se drže sklepa društva, da redno vsak mesec odtegne od članov članarino in jo pošlje blagajniku. Računi se bodo odobrili na prihodnjem zborovanju. Za bodoče leto se določi članarina 170 Din.

Volitve: Novi odbor se je izvolil z listki. Izid: Predsednik Miloš Tajnik; podpredsednik Janžekovič Matko; blagajničarka Ottilija Feigel; tajnik Brančo Čeh; odbor: Strigel, Živko, Logar Franja, Rajner, Varl, Logar Fran, Ločičnik; preglednika računov: Krajnc, Vendramin.

Prihodnje zborovanje se vrši dne 15. decembra t. l. v Slov. Bistrici.

— UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA RADOVLJSKI OKRAJ je imelo dne 15. oktobra 1928 na osnovni šoli na Jesenicah svoj redni občni zbor.

I. Situacijsko poročilo. a) Poročilo članov vodstva: 1. Podal je predsednik poročilo o delovanju društva od ustanovitve do današnjega dne. Povdaril uspehe in neuspehe ter podčrtal delovanje v organizacijskem delu,

samoizobrazbi in o reformi šole. 2. Tajnikovo poročilo se je nanašalo glede zborovanj društva in odborovih sej. Zborovanj kakor odborovih sej je bilo pri društvu v tekočem letu 8. Podal je tudi poročilo o spremembah članstva. 3. Poročilo blagajničarke izkazuje dohodkov 16.989,70 Din, stroškov pa 16.099 Din 55 p, torej prebitka 890,15 Din. Pregledovalca računov sta jih našla v redu. 4. O delovanju poverjenišva UJU Ljubljana in glavnega odbora UJU za leto 1927/28. je poročal predsednik. 5. Poročilo o krožkih, in sicer radovljiškega je podal predsednik. Ta krožek je imel 14 sestankov. Na teh se je obravnavalo: Družboslovje in delovna šola ter organizacijske zadeve. Ker je predsednik jeseniškega krožka Sl. Mrovlje odšel iz kraja, je to poročilo odpadlo.

6. Vršile so se nato volitve. Predsednikom je bil soglasno z vzklikom izvoljen St. Zagar, šolski uprav. na Dobravi pri Kropi. Ostali odbor je sledeči: podpredsednica Kristina Hafner, učiteljica, Jesenice; tajnik Ivan Zagar, šolski upravitelj, Kamna gorica; blagajnik Peter Golobič, učitelj, Jesenice; kot člani odbora pa: Jožef Vider, sreski šolski referent, Valjko Razinger, učitelj, Gorje in Leo Pibrovce, učitelj, Jesenice. Namestniki odbornikov: Ema Pibrovce, šol. upraviteljica, Jesenice, Milena Bratina, učiteljica, Dobrava pri Kropi, Franjica Jagodic, učiteljica, Ovisše, Marija Schrott, učiteljica, Jesenice, Ivica Rupnik, učiteljica, Kranjsak gora. Pregledovalci računov: Hafner Franc, šol. upravitelj, Kropa, Černut Janko, učitelj, Jesenice in Zupanc Apolonija, učiteljica, Radovljica.

7. Članarina za tekoče leto znaša 165 Din, plačljiva v 10 mesečnih obrokih.

8. Število učiteljstva v radovljiškem okraju 124, včlanjenih pri UJU 57, udeležencev pri zborovanju 48, t. j. 84,2%.

II. Samoizobrazba. Okvirni program za bodoče šolsko leto 1928/29. Namen je izdelati staležnico in preglednico gospodarsko-prosvetno političnega stanja našega okraja s pomočjo vseh članov — tovarišic in tovarišev — ki bi imela osnovo za enotno gospodarsko in samoizobraževalno udejstvovanje članstva na šolskem in izvenšolskem delu med narodom. Voditi delovanje za izboljšanje učiteljskih pravnih in dejanskih stanovskih razmer. Voditi agitacijo za živahnejše delovanje med ljudstvom, posebno na gospodarskem polju. Voditi delovanje za obvezo vseh gospodarskih, stanovskih ustanov našega poverjenišva, da dvignemo lastno gospodarsko stanje in ojačimo stanovsko neodvisnost.

III. Nasveti in predlogi društenikov.

1. Zakon o narodnih šolah naj bo izdelan na načelu delovne šole (soglasno sprejeto).

2. Dosedanje uredbe o disciplinskih sodiščih oziroma do sedaj veljavni zakon naj se ukine in naj veljajo tudi za učiteljstvo, kot za vse ostale uradnike odločbe o Uradniškem zakonu iz leta 1923. (soglasno sprejeto).

3. Ugovarja se, ker je pristopilo UJU na predlog Izvršnega odbora v Beogradu k mednarodni Učit. zvezi v Parizu brez predhodnega pritrdila poverjeništev in vseh okrajnih učiteljskih društev, ker ta pristop je važen za vse članstvo in je ta zveza slabo organizirana. (Soglasno sprejeto).

4. Pošilja se ugovor proti postopanju prosvetnih oblasti glede nameščanja brez razpisa službenih mest po § 71. — proti nameščanju prostovoljcev, ki bodo odjedali drugim kruh, a sami bodo izkoriščani, ker bodo vršili brezplačno delo v šoli — proti odstavljanju učiteljskega brez predhodnega disciplinskega postopanja.

Zahtevamo, da poverjenišvo uvede zopet črn okvir ter se odločno zavzame za naše pravice in ožigosa način pisanja dnevnikov o učiteljskih zadevah, ki ga vsi odločno obojujamo. Poverjenišvo naj ostro nastopi proti tako nizkotnemu pisanju političnih dnevnikov, ki mislijo, da je učiteljstvo stan, ob katerega se lahko vsakdo obregne.

Da pa poverjenišvo lahko neovirano nastopi v vseh stanovsko-političnih zadevah odločno in ostro tudi v stanovskem glasilu »Učiteljski Tovariš«, naj nastavi kot odgovornega urednika lajika (neučitelja), da pride iz pod kuratele prosvetne oblasti in neovirano ostro nastopi v pisavi proti vsem krivicam. V to svrhu naj poverjenišvo uredniško mesto takoj razpiše; da ta predlog lahko izvede, naj skliče do 15. januarja 1929 sejo širjega sosveta, ki naj o tem odloči. (Soglasno sprejeto).

IV. Tovariš Macarol predava: Kako bi se dvignila misel o naši ustanovi »Učiteljski dom« ter povabi članstvo k pristopu, kar se je sprejelo z odobravanjem.

— KAMNJSKO UČIT. DRUŠTVO je imelo dne 27. oktobra občni zbor v Kamniku. Situacijsko poročilo: a) Število učiteljstva v okraju 123. b) Število članstva v okraju 103. c) Udeležencev pri zborovanju 71. d) V odstotkih 68%.

Tovariš predsednik otvoril zborovanje in pozove tovariše k nabavi zemljevidov kamniškega okrožja in k pristopu k Učiteljskemu domu. Nato prečita dopise poverjenišva.

Samoizobrazba. G. sreski referent Lukežič nadaljuje referat: »Spisje v delovni šoli«

in poroča o popravili. Opozori, da naj pazimo, da ne presegamo snov otrokove duševne zmoglosti, da ne zamorimo v otroku veselja do pisanja. Napisano naj otroci sami popravljajo. Piše naj se mnogo, a popravlja malo. Za presojeno uspeha je merodajna splošna učenčeva zrelost. Slabih nalog naj se ne prečrta ali celo iztrga. Skupne napake se zabaležijo v zvezek in se popravijo skupno z otroci. Prepisovanje popravljenih nalog ni priporočljivo. Otroci naj napišejo celoten stavek. Izvršujejo naj medsebojno ustno pravico. Ugotovi naj napake vsakdo sam in popravi v svoj zvezek. Vse napake, ki jih ne pozna, naj napiše v skupen zvezek. Vedno pazimo na samotvornost. Nato je podal g. sreski referent še teze.

Poročilo delegatov. Tovariš Arrigler poroča o pokrajinski skupščini. Društvo smatra za potrebno, da se na prihodnji delegaciji informira kako se je porabil denar za samoizobrazbo. Nastop tov. Arriglerja se vzame s soglasnim odobravanjem na znanje. Glede državne skupščine poroča tov. Petrovec, da se je samo proračun sprejel.

Stanovske zadeve. Po prečitaniu dopisa glede samoizobrazbe omeni tov. Kabaj učiteljski naraščaj, ki se izogiba naših vrst. Tovariš Grad želi, naj bi bili ob krožkovih zborovanjih nastopi, da bi bil pouka prost dan. G. sreski referent omeni, da to ni po zakonu utemeljeno.

Tovariš predsednik omeni dopis glede vrtnarskega tečaja. Sklene se, da se naprosi, da se vrši spomladi v Domžalah in se pripravi 30 udeležencev.

Razvije se debata vsled načina rešitve dopisa: »Pritožbe veroučiteljev«.

Razvije se tudi debata glede pravice kr. šol. odbora, da lahko anulira razpis, če je on sam prošlec. Sprejme se predlog, naj poverjenišvo izposluje, da se uvažujejo vse prošnje in prošilcem mesta oddajajo.

Glede odteglaja za nabavljake zadruge se izjavi društvo proti in sklene predlog, naj poverjenišvo poizve, katere organizacije so sprejele ta načrt in dale povod za to uredbo.

Sprejme se tudi predlog glede nastavitve absolventov višje ped. šole na vladnih in kot šolske upravitelje. Pov. naj bi pristavilo prvotni resoluciji še, da bi bilo to le na škodo osnovnošolskemu šolstvu, ker ti vsled kratke prakse pred študijem, nimajo zadosti prakse in je zadostno število učiteljstva, ki se je s samoizobrazbo dvignilo na potrebno višino.

Društvo javno obsodi vse take tovariše, ki se poslužujejo proti tovarišem režima ali listov in jih ne smatra dalje kot tovariše.

Občni zbor: Tajnik poda svoje poročilo, ki se sprejme. Nato poda tovariš blagajnik svoje poročilo. Pregledovalca računov sta našla račune v redu in sta predlagala absolutorij, ki se je sprejel.

Sprejme se tudi predlog, naj se pošlje na pokrajinske skupščine po en delegat, na državno naj po več društev odpošlje po enega delegata.

Tov. predsednik vabi k nabavi stenskega zemljevida kamniškega okrožja, ki ga je izdelal tov. Selan.

Kamniško učiteljsko društvo zahteva, da ostane črna deska, kakor sta zahtevala že ožji in širji sosvet.

Sklene se tudi protest proti nastavljanju volonterjev, ki naj bi delali brezplačno, niti ne bi imeli pravice do vštetja let v napredovanje ali pokojnino.

Sklene se tudi, da naše učiteljsko društvo ne bo podpiralo Jugoslovenske Matice, ako bo imela polno nastavljenec, ki bodo vsi dobro honorirani. Razven tega se zahteva, da zadostno pomaga tovarišem, ki so izgnani iz domovine in brez sredstev.

Tudi glede Rdečega križa se sklene, da se bo ustavilo pobiranje denarja od revnih učencev, ako bo toliko nastavljenec sijajno honoriranih.

Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Anton Arrigler; odborniki: Cenčič Julij, Mayer Julij, Primožič Ivan, Trpin Josip, Rupnik Marija, Schubert Stefanija in Hrovat Ivo. Namestnikom: Stenovec Ivan in Horn I.

Sklene se, da se vrši prihodnje zborovanje v Domžalah. Tajnik.

Nove knjige.

—k Trgovski koledar za leto 1929. Vsebinska Trgovskega koledarja za leto 1929. je taka, da je porabna in potrebna prav vsakomur neglede na stan in poklic, tedaj ne samo za tistega, ki samostojno vrši kako obrt kot trgovce, obrtnike ali industrijece, ampak tudi za vse druge poklice in stanove, kateri morajo od svojega dela ali zaslužka ali od svojega dohodka iz posesti in drugega premoženja plačevati davke. Iz druge vsebine koledarja navajamo: Pokojniško zavarovanje nastavljenec, legitimacije trgovcev, industrijecev, obrtnikov in njihovih potnikov, takse za pregled in žigosanje mer, poštne pristojbine, kolke, nekatere mere in vage, ki se dnevno rabijo v praktičnem življenju. Naročite si ta koledar, kojega vsebino bode rabili leta in leta. — Trgovsko društvo »Menkura« v Ljubljani, Gradišče.

Kdor oglašuje ta napreduje!

Hotel TRATNIK
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

Ceneno češko perje

1 kg sivega opuljenega perja 70 Din, napol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125 Din in 150 Din, mehko kot puh 200 in 225 Din, boljše vrsta 275 Din. Pošiljate carine pristo, proti povzetju, od 300 Din naprej poštne prosto. Zvatore zastoj. Blago se tudi zamenja in neugajajoče vzame nazaj. Naročila samo na Benedikt Sachsel, Lobež št. 15 pri Plzni, Češkoslovaška.

Poštne pošiljke rabijo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni.